

Щодо внесення змін до річного плану та закупівель, які замовник об'єктивно не міг передбачити

Виходячи зі змісту частини першої статті 3 Закону сфера застосування Закону визначається очікуваною вартістю предмету закупівлі та категорією замовника.

При цьому відповідно до пункту 22 частини першої статті 1 Закону предмет закупівлі – товари, роботи чи послуги, **що закуповуються замовником у межах єдиної процедури закупівлі або в межах проведення спрощеної закупівлі**, щодо яких учасникам дозволяється подавати тендерні пропозиції/пропозиції або **пропозиції на переговорах** (у разі застосування переговорної процедури закупівлі).

Отже, замовники вносять інформацію про закупівлі до річного плану, обираючи при цьому за кожним предметом закупівлі один з видів закупівлі, визначений пунктом 5 частини другої статті 4 Закону, керуючись відповідними вартісними межами, та враховуючи при цьому категорію такого замовника.

Разом з тим частиною першою статті 4 Закону передбачена можливість внесення змін до річного плану закупівель. При цьому форма внесення змін до річного плану закупівель (зміна розміру бюджетного призначення та/або очікуваної вартості предмету закупівлі; виду закупівлі; орієнтовного початку проведення закупівлі), періодичність і характер таких змін законодавством не обмежені. Тому замовник може періодично вносити зміни до річного плану закупівель відповідно до наявного фінансування, потреби у товарах, роботах, послугах тощо, до здійснення відповідної закупівлі.

З інформацією про редагування річного плану в електронній системі закупівель можна ознайомитись за посиланням:

<https://infobox.prozorro.org/updates/yak-redaguvati-plan-zakupivli>

Таким чином, враховуючи, що Законом встановлено, що закупівля здійснюється відповідно до річного плану, у разі: 1) виникнення нової чи додаткової потреби у товарах, роботах чи послугах, яку замовник не міг передбачити; 2) виділення додаткових коштів; 3) перерозподілу коштів, зекономлених внаслідок проведення процедур закупівель; 4) перерозподілу коштів зекономлених у разі зміни ціни договору про закупівлю в бік зменшення; 5) перерозподілу коштів, які було заплановано на закупівлю іншого(их) предмету(ів) закупівлі або фінансування інших видатків; 6) відміни закупівлі або визнання її такою, що не відбулась/неукладення договору про закупівлю за результатами проведення закупівлі та необхідності здійснення нової закупівлі; 7) розірвання договору про закупівлю та необхідності здійснення нової закупівлі; 8) інших подібних випадках, замовник може вносити відповідні зміни до річного плану закупівель, шляхом створення нових та/або редагування/видалення існуючих рядків річного плану з інформацією про закупівлі.

Водночас, враховуючи поняття “предмет закупівлі”, такий предмет закупівлі (у новоствореному чи відредагованому рядку річного плану) у вищевказаних випадках вважатиметься новим предметом договору і новим предметом закупівель.

Тому вид закупівлі для такого предмету закупівлі повинен визначатись замовником з урахуванням вартісних меж визначених Законом та з урахуванням категорії замовника.

При цьому зважаючи на те, що планування здійснюється на підставі наявної потреби у закупівлі, очікувана вартість такого предмету закупівлі зазначається б замовником саме на момент внесення змін до річного плану, без урахування обсягів закупівель за аналогічним предметом закупівлі, які вже були здійснені у поточному році чи проводяться під час внесення змін в річний план та з дотриманням положень частини десятої статті 3 Закону, які забороняють замовнику ділити предмет закупівлі на частини з метою уникнення проведення процедури відкритих торгів/спрощених закупівель або застосування цього Закону, зокрема положень частини третьої статті 10 цього Закону.

Приклад 2

Замовник державне комерційне підприємство в ході здійснення своєї операційної діяльності проводить закупівлі запасних частин до сільськогосподарської техніки за кодом ДК 021:2015: 16810000-6 для проведення планового технічного обслуговування та ремонту сільськогосподарської техніки. Поряд з цим, деякі закупівлі запасних частин мають нерегулярний та несистемний характер (замовник не може визначити, яка деталь і коли може вийти з ладу).

З початку року замовником, виходячи з розрахунків, що використовувались при формуванні витратної частини фінансового плану підприємства, було заплановано та проведено спрощену закупівлю на придбання зазначених товарів на загальну суму 170 000 грн. Згодом у замовника через непередбачувану поломку виникла потреба у закупівлі за вказаним кодом на суму 40 000 грн.

Враховуючи зазначені в даному прикладі обставини, та оскільки очікувана вартість наявної потреби у закупівлі зазначеного предмету закупівлі не перевищує 50 тисяч гривень, то в даному випадку замовник може після внесення відповідних змін до річного плану здійснити закупівлю одним з таких способів: закупівля без використання електронної системи закупівель з обов'язковим оприлюдненням в системі звіту про договір про закупівлю, укладеного без використання електронної системи закупівель; закупівля з використанням електронних каталогів (у разі наявності такого товару в електронному каталозі); закупівля з використанням електронної системи закупівель у порядку, затвердженому наказом ДП "ПРОЗОРРО" від 19.03.2019 року № 10 (зі змінами).

Приклад 3

Кошторисом комунального закладу обласної ради на початку року було заплановано закупівлю послуг з поточного ремонту і технічного обслуговування медичного та хірургічного обладнання (код ДК 021:2015: 50420000-5) на загальну суму 156 000 грн. Замовником було укладено договори про закупівлю за результатами проведення спрощеної закупівлі на суму 146 000 грн., а також використано зекономлені за результатами проведення зазначених спрощених закупівель кошти на закупівлю предметів за тим самим кодом ЄЗС (укладено договори про закупівлю без використання електронної системи закупівель з оприлюдненням відповідних звітів).

Згодом замовником на додатково виділені кошти в розмірі 55 000,00 грн. проведено закупівлю предмету з аналогічним кодом ЄЗС (поточний ремонт комп'ютерного томографу) із застосуванням спрощеної закупівлі, яка була відмінена через відсутність пропозицій учасників для участі в ній. Водночас потреба в закупівлі зазначеного предмету у замовника лишилась.

Через деякий час замовнику знову було виділено додаткові кошти у розмірі 4 000 000,00 грн. на здійснення закупівлі за тим самим кодом ЄЗС (капітальний 7

ремонт гамма-терапевтичного апарату з заміною джерела іонізуючого випромінювання).

Таким чином, на момент останнього виділення замовнику коштів сумарна очікувана вартість предметів закупівлі за вказаним кодом ЄЗС перевищує вартісні межі визначені частиною третьою статті 10 Закону (133 000 Євро × 30,40 грн. (офіційний курс євро визначений НБУ) = 4 043 200,00 грн.).

Отже, з огляду на зазначені у вказаному прикладі обставини, замовнику під час планування та проведення закупівель предмету за тим самим кодом ЄЗС потрібно враховувати вимоги абзацу другого частини десятої статті 3 Закону.

В такому випадку замовник може внести зміни в річний план та провести одну процедуру закупівлі за вказаним кодом на загальну очікувану вартість 4 055 000,00 грн., з поділом предмету закупівлі на лоти або без нього, дотримуючись при цьому вимог Закону щодо порядку проведення конкурентної закупівлі, вартість якої перевищує межі, встановлені частиною третьою статті 10 Закону (для товарів та послуг – 133 000 Євро).

В додатку до листа наводимо ще кілька прикладів планування та здійснення замовниками 1-3 категорій закупівель, які вони об'єктивно не могли передбачити.

Водночас способи закупівель для замовників 4-ої категорії та вартісні межі, якими вони керуються при визначенні способів закупівель, наведено в листі від 04.06.2020 № 3304-04/34929-06 “Щодо замовників, які здійснюють діяльність в окремих сферах господарювання”, розміщеному на Інформаційному ресурсі Уповноваженого органу з питань закупівель.

Таким чином, замовник, визначаючи вид закупівлі під час планування та проведення закупівель, повинен дотримуватись вартісних меж, визначених Законом.

Поряд з цим, зважаючи на те, що відповідно до частини десятої статті 3 Закону замовник не має права ділити предмет закупівлі на частини з метою уникнення проведення процедури відкритих торгів/спрощених закупівель або застосування цього Закону, зокрема положень частини третьої статті 10 цього Закону, здійснення закупівель у вищезазначених випадках має бути обґрунтованим та документально підтвердженим.

Ураховуючи зазначене, а також вимоги частини десятої статті 11 Закону та пункту 4 Розділу X Закону, рішення про внесення змін до річного плану має бути обґрунтованим та відображеним у відповідному протоколі.

Одночасно зазначаємо, що листи Міністерства не встановлюють норм права, носять виключно рекомендаційний та інформативний характер.